

فهرست مطالب

۱۰	پیشگفتار چاپ پانزدهم
۱۱	پیشگفتار
۱۲	فصل اول: کلیات
۱۳	۱ - تعاریف ..
۱۳	الف - تعاریف اقتصادی ..
۱۳	ب - تعاریف حقوقی ..
۱۴	۲ - جایگاه حقوق مالی در تقسیمات علم حقوق ..
۱۶	۳ - پیشینه و تحولات مالیه عمومی ..
۱۶	الف - دوره باستان ..
۱۸	ب - مکتب سوداگران (مرکانتیلیسم): ..
۱۹	ج - مکتب فیزیوکراتها ..
۱۹	د - مکتب کلاسیکها ..
۲۰	ه - مکتب سوسیالیسم ..
۲۲	پرسش‌های مهم برای تمرین فصل اول ..
۲۳	فصل دوم: مالیه عمومی در اسلام ..
۲۳	۱ - کلیات ..
۲۳	۲ - منابع مالیه عمومی در اسلام ..
۲۳	الف - زکات ..
۲۷	ب - خمس ..
۲۹	ج - رابطه خمس و زکات با مالیات ..
۳۱	د - انفال و فیء ..
۳۲	ه - جزیه و خراج ..
۳۴	و - سایر درآمدها ..
۳۵	پرسش‌های مهم برای تمرین فصل دوم ..
۳۶	فصل سوم: منابع حقوق مالی ..
۳۶	۱ - قانون ..
۳۶	الف - قانون اساسی ..
۳۷	ب - قانون عادی ..

۲ حقوق مالی و مالیه عمومی

۳۸	ج - آیین نامه های دولتی .....
۳۹	د - معاهدات بین المللی .....
۳۹	۲ - رویه قضایی .....
۴۰	۳ - سایر منابع .....
۴۱	پرسش های مهم برای تمرین فصل سوم .....
۴۲	فصل چهارم: مخارج و درآمدهای عمومی .....
۴۲	۱ - مخارج عمومی .....
۴۳	الف - اهمیت مخارج عمومی .....
۴۳	ب - تقسیم بندی مخارج عمومی .....
۴۶	ج - طبقه بندی هزینه ها در بودجه ایران .....
۴۸	۲ - درآمدهای عمومی .....
۴۹	الف - درآمدهای خالصه .....
۵۱	ب - درآمدهای استقراضی .....
۵۳	ج - درآمدهای پولی .....
۵۴	د - درآمدهای مالیاتی .....
۶۰	پرسش های مهم برای تمرین فصل چهارم .....
۶۱	فصل پنجم: اصول مالیات .....
۶۱	۱ - اصول مالیات از نظر اقتصاددان .....
۶۱	الف - اصول کلاسیک .....
۶۲	ب - اصول جدید .....
۶۳	۲ - اصول حقوقی مالیات .....
۶۷	پرسش های مهم برای تمرین فصل پنجم .....
۶۸	فصل ششم: منابع مالیاتی در ایران .....
۶۸	۱ - مالیات بر دارایی .....
۶۸	الف - مالیات بر ارث .....
۷۰	ب - حق تمیر .....
۷۲	۲ - مالیات بر درآمد .....
۷۲	الف - مالیات بر درآمد املاک .....
۷۵	ب - مالیات بر درآمد کشاورزی .....
۷۶	ج - مالیات بر درآمد حقوق .....
۷۸	د - مالیات بر درآمد مشاغل .....
۷۹	ه - مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی .....
۷۹	و - مالیات درآمد اتفاقی .....

فهرست مطالب □ ۳

۸۱	پرسش‌های مهم برای تمرین فصل ششم
۸۲	فصل هفتم: تشخیص مالیات
۸۲	۱- خود اظهاری
۸۵	۲- ارزیابی بوسیله اداره امور مالیاتی
۸۶	الف- تعیین ارزش معاملاتی بر اساس ماده ۶۴
۸۷	ب- تعیین مال الاجاره بر اساس ماده ۵۴
۸۸	ج- تشخیص مالیات با رسیدگی به اسناد و مدارک
۸۹	د- تشخیص از طریق طرح جامع مالیاتی
۹۰	پرسش‌های مهم برای تمرین فصل هفتم
۹۱	فصل هشتم: وصول مالیات
۹۱	۱- وصول نقدی و وصول جنسی
۹۱	۲- پیش‌پرداخت، تقسیط و تهاتر در مالیات
۹۲	۳- وزن حقوقی و اقتصادی و وصول مالیات
۹۳	الف- تضامن
۹۴	ب- وصول مالیات از توزیع کننده درآمد
۹۵	۴- وصول ارادی و وصول قهقهی
۹۶	پرسش‌های مهم برای تمرین فصل هشتم
۹۷	فصل نهم: دادرسی مالیاتی
۹۷	۱- تحلیل موضوع
۱۰۰	۲- مراجع دادرسی
۱۰۰	الف- اداره امور مالیاتی
۱۰۱	ب- هیأت حل اختلاف
۱۰۶	ج- شورای عالی مالیاتی
۱۰۹	د- هیأت موضوع ماده (۲۵۱) مکرر قانون مالیات‌های مستقیم
۱۱۰	ه- دیوان عدالت اداری
۱۱۸	۳- حقوق کفری مالیاتی
۱۲۱	پرسش‌های مهم برای تمرین فصل نهم
۱۲۲	فصل دهم: بودجه
۱۲۲	۱- تعاریف
۱۲۴	۲- پیشینه تاریخی
۱۲۶	پرسش‌های مهم برای تمرین فصل دهم
۱۲۷	فصل یازدهم: اصول بودجه
۱۲۷	۱- اصل سالانه بودن

۴ حقوق مالی و مالیه عمومی

۱۲۸	۲ - اصل تقدیم درآمد بر هزینه
۱۲۹	۳ - اصل تعادل.....
۱۳۱	۴- اصل پیش‌بینی و تقدیم
۱۳۲	۵ - اصل وحدت .....
۱۳۲	۶ - اصل تمرکز عایدات.
۱۳۳	۷- اصل جامعیت (کاملیت).....
۱۳۳	۸- اصل شاملیت یا تفصیل .....
۱۳۴	۹ - اصل تخصیص .....
۱۳۴	۱۰ - اصل انعطاف‌پذیری.....
۱۳۶	پرسش‌های مهم برای تمرين فصل بازدهم
۱۳۷	فصل دوازدهم: تهییه و پیشنهاد بودجه
۱۳۷	۱ - صلاحیت قوه مجریه .....
۱۳۸	۲ - شیوه تدوین بودجه .....
۱۴۱	پرسش‌های مهم برای تمرين فصل دوازدهم
۱۴۲	فصل سیزدهم: تصویب بودجه
۱۴۲	۱ - صلاحیت قوه مقننه .....
۱۴۲	۲ - مراحل تصویب .....
۱۴۴	۳ - مقایسه تصویب بودجه و سایر قوانین .....
۱۴۷	۴ - برنامه‌های توسعه .....
۱۵۰	پرسش‌های مهم برای تمرين فصل سیزدهم
۱۵۱	فصل چهاردهم: اجرای بودجه
۱۵۱	۱ - ماهیت حقوقی بودجه .....
۱۵۲	۲ - مراحل تفصیلی اجرای بودجه .....
۱۵۵	پرسش‌های مهم برای تمرين فصل چهاردهم
۱۵۶	فصل پانزدهم: نظارت بر اجرای بودجه
۱۵۶	۱ - نظارت اداری .....
۱۵۷	۲ - نظارت قضائی .....
۱۵۷	الف - نظارت سازمان بازرگانی کل کشور .....
۱۵۸	ب - نظارت دیوان محاسبات کشور .....
۱۶۷	۳ - نظارت پارلمانی .....
۱۶۷	الف - نظارت در جریان اجرای بودجه .....
۱۶۸	ب - نظارت بعد از اجرای بودجه .....
۱۷۲	پرسش‌های مهم برای تمرين فصل پانزدهم

فهرست مطالب □ ۵

۱۷۳	.....	فصل شانزدهم: خزانه .....
۱۷۳	.....	۱ - کلیات .....
۱۷۵	.....	۲ - عملیات خزانه .....
۱۷۵	.....	الف - تنخواه گردان .....
۱۷۶	.....	ب - انتشار اسناد خزانه .....
۱۷۸	.....	پرسش‌های مهم برای تمرین فصل شانزدهم .....
۱۷۹	.....	ضمانم .....
۱۷۹	.....	فهرست آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری .....
۲۵۲	.....	قانون مالیات‌های مستقیم با اصلاحیه ۱۳۹۴ .....
۳۳۳	.....	فهرست منابع .....